

وزیر اقتصاد در نهمین همایش مالی و اسلامی مطرح کرد

پیشنهاد تشکیل کارگروه مشترک تأمین مالی بین بورس و بانک مرکزی

گزارش

وزیرامور اقتصادی و دارایی گفت: پیشنهاد مشترک بین بورس و بانک مرکزی و سایر اصلاع که در تأمین مالی حضور دارند ایجاد کنیم و سیاستگذاری‌ها مبتنی بر پیشنهادات ارائه شده در این کارگروه باشد.

سید احسان خاندوزی در نهمین همایش مالی اسلامی اظهار داشت: کارآمد شدن نظام تأمین مالی و عدالت اقتصادی در برنامه هفتم توسعه یکی از اهداف راهبردی و ویژه است. وی با تأکید بر مهار تورم و رشد تولید گفت: امیدواریم این همایش حاوی نکات و دستاوردهای خوبی در عرصه نظام تأمین مالی باشد.

وی با بیان اینکه از یک ماه دیگر برنامه هفتم توسعه اجرا می‌شود، افزود: ضرورت دارد تا عقب‌ماندگی و کوتاهی‌های انجام شده در موضوعات مربوط به بهره‌وری و کارآمد شدن نظام تأمین مالی و عدالت اقتصادی در برنامه هفتم توسعه جبران شوند. خاندوزی با اعتقاد بر اینکه همایش مالی اسلامی گره‌گشای عقب‌ماندگی‌ها خواهد بود، اظهار داشت: در وزارت اقتصاد تأمین مالی را با کمک و همکاری بانک مرکزی و دیگر بخش‌ها مدیریت خواهیم کرد تا بتوانیم به دستاوردهای مورد انتظار دست پیدا کنیم.

وزیر اقتصاد گفت: پیشنهاد می‌شود مسئولان تا پایان فروردین ماه در کارگروهی مشترک و با کمک وزارت

اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بیمه مرکزی و دیگر مسئولان حاضر در نظام تأمین مالی که در اردیبهشت ماه منتشر شود، به یک سند مشترک در خصوص کارکردهای سیاستی دست یابند و در این میان سازمان بورس و اوراق بهادار با ادامه سیاست تقویت تأمین مالی از مسیر بازار سرمایه با ابزارهای متنوع، می‌تواند نقش ویژه‌ای را ایفا کند.

خاندوزی گفت: در ابتدای دهه ۹۰

وقتی در بحث تأمین مالی اسلامی، خود را با اقتصاد کشورهای اسلامی مقایسه می‌کردیم فاصله کمی بین ما و آنها وجود داشت اکنون نیز با توجه به گزارشات سال ۲۰۲۳ ایران در رتبه سوم کشورهای اسلامی قرار دارد که اجرای سیاست‌های توسعه ابزارهای مالی و استلای در بازار سرمایه از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار طی چند سال اخیر یکی از آثار این تحول و کسب جایگاه برتر از سوی ایران به شمار می‌رود.

عکس: ایرنا

وی اضافه کرد: مطالب ارائه شده در این همایش به صورت مکتوب تدوین و نتایج نهایی آن به شکل سیاست قابل استفاده در پایان فروردین سال آینده مکتوب خواهد شد و پس از آن با مشارکت پژوهشگاه‌ها و نهادهای علمی منتشر می‌شود.

نظارت شورای فقهی بانک مرکزی بر عملکرد بانک‌ها

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی هم گفت: اگر مشکل و ایراداتی در بانک‌ها

به وجود باید شورای فقهی بانک مرکزی و نظام بانک مرکزی، نظارت و کنترل‌های لازم را انجام می‌دهد. غلامرضا مصباحی مقدم در همایش توسعه صنعت مالی اسلامی، گفت: با شکل‌گیری شورای فقهی و شورای مشورتی در بانک مرکزی و با تصویب امهال مطالبات بین بانکی، یکی از اشکال‌های شرعی در نظام بانکی برطرف شد.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی در ادامه بیان کرد: اقتصاد خرد مفروضاتی دارد که باید با اقتصاد اسلامی در کشور اجرایی شود. هم‌اکنون ابزارهای مالی اسلامی در سطح بین‌المللی در حال اجراست. منابع مالی که هدایت می‌شود به سمت بنگاه‌هایی با بازدهی بالاتر می‌رود و نقش اساسی در مهار تورم و رشد تولید دارد.

مصباحی مقدم افزود: ابزارهای مالی اسلامی به طور اساسی مربوط به بازارهای مالی است که در بازار کالا و خدمات نقش آفرینی می‌کند. در اقتصاد نئوکلاسیک (علمی) یک تضاد وجود دارد، زیرا مهار تورم منجر به کاهش تولید می‌شود و کاهش تولید منجر به ایجاد نقدینگی و در نتیجه افزایش تورم می‌شود.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی در خصوص ابزارهای مالی اسلامی همچنین گفت: صنعت مالی اسلامی و ابزارهای مالی اسلامی در رشد تولید تأثیرگذار است. مانند اوراق گام که سبب تقویت زنجیره تولید می‌شود و یا اوراق ودیعه روی مهار

تورم مؤثر است و با رپوی اسلامی (بیع نقد و باخرید در آینده) برای مبادلات بین بانکی و جلوگیری از استقرار بانک مرکزی تأثیر دارد. مصباحی مقدم در ادامه سخنانش در همایش توسعه صنعت مالی اسلامی، افزود: امسال یکی از بانک‌ها طرحی داشت که ایراداتی به طرح وارد بود، شورای فقهی مانع از اجرای آن طرح شد و پس از اصلاح آن با شورای فقهی ایرادات رفع و طرح اجرایی شد.

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی با تأکید بر اینکه اجرای ابزارهای مالی اسلامی اکنون جایگاه قانونی پیدا کرده است، تصریح کرد: منابع مالی و ابزارهای مالی اسلامی با هدف جلوگیری از نشت این منابع به فعالیت‌های بورس بازنانه و مهار تورم است.

وی ادامه داد: افزایش سرمایه شرکت‌های دانش‌بنیان باعث بهره‌وری بیشتر و ارزش افزوده بیشتر، اوراق ودیعه برای جمع‌آوری و جذب نقدینگی و مهار تورم، اوراق گام برای تأمین مالی زنجیره، از ابزارهای مختلف مالی اسلامی برای مدیریت و کنترل تورم است.

مصباحی مقدم افزود: بازدهی سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در بلندمدت بیش از بازدهی بازارهای موازی بوده و سرمایه‌گذاران باید با نگاه بلند مدت و همچنین آشنایی با خطر پذیری این بازار سرمایه‌گذاری در این بازار ترغیب شوند تا به توسعه اقتصادی کشور کمک شود.

توسعه صنعت مالی اسلامی

در ادامه این همایش، علی صالح آبادی، رئیس انجمن مالی اسلامی با بیان اینکه این همایش در ۲ بخش فارسی و انگلیسی با حضور میهمانان خارجی برگزار خواهد شد، اظهار کرد: نهمین همایش مالی و اسلامی با موضوع توسعه صنعت مالی اسلامی و با تکیه بر مهار تورم و رشد تولید در حال برگزاری است. وی، «اخذ ISE، برگزاری پیش‌نشست‌ها، فراخوان (ارسال مقاله)» را از جمله اقدامات انجمن در این دوره ذکر کرد و افزود: همچنین «ایجاد پایگاه جامع مالی اسلامی، برگزاری هفت دوره DBA اسلامی و یک دوره MBA اسلامی، همکاری با ۱۲ نشریه علمی و پژوهشی، تعامل با IAU بحرین و دریافت نمایندگی آن در ایران، برگزاری نشست‌های بین‌المللی تخصصی، همکاری با سازمان بورس در بحث ICM و...» از دیگر اقدامات انجمن مالی اسلامی است. صالح آبادی با تأکید بر اینکه همواره باید تلاش کرد تا جایگاه انجمن تقویت شود، تصریح کرد: در این راستا پذیرای افراد برای مشارکت و همراهی با انجمن مالی اسلامی هستیم.

افزایش

سرمایه

شرکت‌های

دانش‌بنیان

باعث

بهره‌وری

بیشتر و

ارزش افزوده

بیشتر، اوراق

ودیعه برای

جمع‌آوری

و جذب

نقدینگی و

مهار تورم،

اوراق گام

برای تأمین

مالی زنجیره،

از ابزارهای

مختلف مالی

اسلامی برای

مدیریت و

کنترل تورم

است

مردم باید صورت‌حساب الکترونیک از فروشنده بخواهند

برخورد جدی با عرضه کالاهاى تقلبى

عکس تزئینی است

تولید

برخی از محصولات در داخل بالاتر از نرخ جهانی به فروش می‌رسد؛ برای مثال برخی واحدها که از ارز دولتی استفاده می‌کنند، کالا از نرخ ارز آزاد و دو برابر قیمت واقعی می‌فروشند. محمد مهدی برداران معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت از برخورد با برخی واحدها به دلیل تولید کالای تقلبی خبر داد و گفت: الزاماتی برای واحدهای تولیدی بر اساس قانون و معیارهای برای انتخاب واحدهای برتر وجود دارد.

براین اساس اولین حقی که برای مشتری در نظر گرفته شده است که عنوان و مشخصات کالا شفاف بیان شود. تاکنون این موضوع را در قالب شناسه پیش بردیم. البته برخی کالاها هنوز شناسه ندارند و مشخص نشانی کالا استاندارد هست یا خیر. وی با بیان اینکه برخی واحدهای صنفی هنوز از ارائه صورتحساب خودداری می‌کنند، تصریح کرد: بازار کالاهای قاچاق و تقلبی نشان می‌دهد در مورد صورتحساب و عمده بازار در اختیار کالاهای غیرشفاف و تقلبی است، بنابراین اگر به وضعیت کالاهای تقلبی نپردازیم، دائماً سهم بازار بیشتر می‌شود. برداران ادامه داد: هر یک سال گذشته برخی واحدها که کالای تقلبی عرضه می‌کردند شناسایی شدند، برای مثال و زبان فارسی دچار مشکل است.

دستاوردها

ترمز عوامل تورم‌زا

در دولت سیزدهم کشفیده شد

دولت سیزدهم در سال ۱۴۰۱ با یک برنامه منسجم، هماهنگ و متمرکز مواجهه با ابرچالش تورم را کلید زد، این سازکارها و اقدامات از جلوگیری مصوبات و تصمیمات تورم‌زا تا مهار موتورهای تورم‌زا را شامل می‌شود.

به گزارش وزارت اقتصاد، عملکرد دولت سیزدهم در مهار تورم یکی از مهم‌ترین سنجش‌های رضایت عمومی است و طبیعی است اقتصاد که بیش از ۵ سال تورم متوسط ۴۰ درصد را گذرانده، فشار غیرقابل انکاری را بر معیشت مردم تحمیل کرده است؛ اما آیا دولت سیزدهم به این موضوع به عنوان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های اقتصادی چه برای مردم و چه فاعلان و جذب نقدینگی و بهره‌وری بیشتر و ارزش افزوده بیشتر، اوراق ودیعه برای جمع‌آوری و جذب نقدینگی و مهار تورم، اوراق گام برای تأمین مالی زنجیره، از ابزارهای مختلف مالی اسلامی برای مدیریت و کنترل تورم است.

سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در بلندمدت بیش از بازدهی بازارهای موازی بوده و سرمایه‌گذاران باید با نگاه بلند مدت و همچنین آشنایی با خطر پذیری این بازار سرمایه‌گذاری در این بازار ترغیب شوند تا به توسعه اقتصادی کشور کمک شود.

تورم در سال ۱۴۰۱ می‌پردازیم. در سال ۱۴۰۱ سازکارهایی برای مهار تورم طراحی شد و متعاقب آن اقداماتی نیز انجام شده که اهم این سازکارها و اقدامات را می‌توان در یک دسته‌بندی به شرحی که در ادامه می‌آید، توضیح داد.

تداوم پیگیری اقدامات دستگاه‌ها مطابق با بسته کنترل تورم مصوب ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در خرداد ماه سال ۱۴۰۱ و برگزاری جلسات مستمر و هفتگی به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برای پیگیری پیاده‌سازی سیاست‌های اتخاذ شده از جمله اقداماتی است که در این خصوص با جدیت از سوی دولت دنبال شده است.

از پیشگیری رویه‌های تورم‌زا تا کنترل عاجل تورم مقاطع خاص

ارائه پیشنهاد تشکیل کارگروه ملی رفع ناترازی‌ها مشتمل بر ناترازی بودجه، ناترازی نظام بانکی، ناترازی صندوق‌های بازنشستگی و ناترازی انرژی با هدف کمک به حل ناترازی‌های کلان کشور و استفاده از آثار آن در مدیریت تورم، تدوین و ابلاغ اقدامات عاجل کنترل تورم برای ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲ به تفکیک دستگاه‌های اجرایی شب عبید و ماه مبارک رمضان و پیگیری مستمر بر آنها با رویکرد مراقبت و نظارت بر بازار و تدوین و ابلاغ بسته‌های سیاستی مدیریت بازار از با همکاری و هماهنگی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط از سازکارهای دولت در مواجهه با تورم در سال ۱۴۰۱ بود.

مدیریت انتظارات تورمی

دولت سیزدهم از آغاز فعالیت خود مهار تورم را به عنوان اولویت جدی خود مطرح و مورد پیگیری قرار داده است. در این زمینه مجموعه‌ای از سیاست‌ها و اقدامات در حوزه‌های مختلف برای شناسایی و کنترل عوامل صورت‌تورم تدوین و مورد پیگیری و اقدام قرار گرفته است. بدین منظور موضوعاتی نظیر کنترل رشد نقدینگی، تلاش برای برقراری توازن بودجه دولت و کاهش کسری بودجه با مدیریت همزمان درآمدها و هزینه‌ها اصلاح نظام بانکی و کاهش تراز بانک‌ها، مدیریت انتظارات تورمی و تقویت تولید کشور به عنوان عوامل مؤثر در ایجاد تورم ناشی از فشار تقاضا، تورم ناشی از فشار هزینه تورم ناشی از انتظارات تورمی مورد توجه و اهتمام دولت قرار داشته است.

اما مهم‌ترین اقدامات دولت در سال ۱۴۰۱ برای مهار تورم را می‌توان بر اساس موضوعات و عوامل مؤثر بر تورم هم دسته‌بندی کرد.

رشد ارزش افزوده بخش نفت ۴ برابر شد

یک میلیون و ۴۵۰ هزار بشکه صادرات روزانه نفت در دولت سیزدهم

انرژی

رشد بخش نفت کشور از ۵.۷ درصد در ۹ ماهه سال گذشته به ۲۲.۴ درصد در ۹ ماه امسال رسیده که از رشد ۴ برابری در این بخش در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با مدت مشابه پارسل حکایت دارد.

رشد اقتصادی، یکی از مهم‌ترین نمادگرها از وضعیت اقتصادی هر کشوری است که به‌واسطه آن می‌توان تغییرات در بخش‌های مختلف از نفت و انرژی گرفته تا خدمات را بررسی کرد.

با توجه به آن که بخش بزرگی از اقتصاد ایران را صنعت نفت و گاز تشکیل می‌دهد، نقش این بخش در رشد اقتصادی کشور غیرقابل انکار است تا آنجا که با بازگشت تحریم‌ها بعد از خروج آمریکا از برجام، رشد بخش نفت و گاز منفی شد و همین موضوع در دولت گذشته رشد اقتصادی کشور را نیز به زیر صفر برد. صادرات نفت ایران در شهریور ماه سال ۱۴۰۰ حدود ۷ هزار بشکه در روز بود که بر اساس گزارش بلومبرگ در دولت سیزدهم به یک میلیون و ۴۵۰ هزار بشکه در روز رسید.

همچنین در سال ۹۹ مجموع صادرات نفت و گاز ایران ۷ میلیارد دلار بود، اما در ۱۰ ماه امسال به بیش از ۳۰ میلیارد دلار رسیده است؛ بنابراین با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تأکید بر توجه به توان داخلی برای بی‌اثر کردن تحریم‌های نفتی، راهکارهای مختلفی در دستور کار وزارت نفت قرار گرفت.

تولید، فروش و ایجاد ارزش افزوده برای منابع هیدروکربنی، یکی از اهداف کشورهای بهره‌مند از این منابع است؛ همچنین توجه به امنیت پایدار انرژی از مهم‌ترین اصول مدیریت این حوزه در هر کشوری محسوب می‌شود.

تغییر رویکرد فروش نفت به «بازاررایی» و «بازاررایی» در تجارت نفت خام و معطل نماندن برای به سرانجام رسیدن یا نرسیدن مذاکرات و همچنین عملکرد فعالانه دیپلماسی انرژی، از جمله دلایلی بوده که باعث

عکس: شانا

موفقیت دولت سیزدهم در توسعه تولید در بخش نفت و گاز کشور شده است.

تولید نفت کشور به حدود ۳ میلیون و ۴۵۰ هزار بشکه در روز رسیده و این موضوع در حالی رقم خورده که در شدیدترین شرایط تحریمی قرار داریم.

طبق گزارش بلومبرگ نیز تولید نفت کشور افزایش پیدا کرده و فروش نفت نیز به حدود یک میلیون و ۴۵۰ هزار بشکه در روز رسیده که این موضوع بسیاری از کارشناسان آمریکا را با واکنش روبه‌رو کرد، به طوری که معترض‌اند چگونه دولت ایران توانسته فروش نفت خود را افزایش دهد و دولت آمریکا، واکنش درخوری بدون آن که تغییری در شرایط تحریم‌ها ایجاد شود، رشد صادرات نفت ایران ۴۰ درصد افزایش یافت تا نخستین نشانه‌های بهبود شرایط اقتصادی در دولت سیزدهم خودنمایی کند.

در سال ۱۴۰۱ به‌تدریج رشد تولید و

صادرات نفت ایران، رشد اقتصادی کشور را مثبت کرد و تورم نیز تا حد زیادی کنترل شد.

با این حال یکی از مهم‌ترین آثار رشد بخش نفت و گاز در کشور، جبران کسری بودجه دولت در سال ۱۴۰۰ بود که به نوعی میراث دولت دوازدهم به‌شمار می‌آید.

همچنین با افزایش فروش نفت ایران به مشتریان سنتی و بازارهایی‌های جدید، کسری بودجه بدون ایجاد نقدینگی جدید در کشور جبران شد. این رشد البته ادامه‌دار شد و در سال ۱۴۰۲ نیز با قدرت بیشتری تداوم یافت تا آنجا که رشد اقتصادی در ۹ ماه امسال در مقایسه با مدت مشابه پارسل رشدی ۲۳ درصدی را، در این حوزه تجربه کرده است.

در این حوزه نخست و در همان سال اول، بدون آن که تغییری در شرایط تحریم‌ها ایجاد شود، رشد صادرات نفت ایران ۴۰ درصد افزایش یافت تا نخستین نشانه‌های بهبود شرایط اقتصادی در دولت سیزدهم خودنمایی کند.

در سال ۱۴۰۱ به‌تدریج رشد تولید و صادرات نفت ایران، رشد اقتصادی کشور را مثبت کرد و تورم نیز تا حد زیادی کنترل شد.

با این حال یکی از مهم‌ترین آثار رشد بخش نفت و گاز در کشور، جبران کسری بودجه دولت در سال ۱۴۰۰ بود که به نوعی میراث دولت دوازدهم به‌شمار می‌آید.

بخش‌های اقتصادی را جبران کند. رشد بخش نفت در ۹ ماهه امسال ۲۲.۴ درصد و در مدت مشابه سال قبل ۵.۷ درصد بوده است و با توجه به این ارقام رشد اقتصادی بخش نفت در ۹ ماهه امسال در مقایسه با ۹ ماهه سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۹۲ درصد رشد را نشان می‌دهد؛ رشدی که توانسته به‌خوبی در دیگر عوامل اقتصادی خودنمایی کرده و سبب بزرگ شدن کبک اقتصاد ایران شود. بر اساس آمار بانک مرکزی، متوسط رشد فصلی بخش نفت و گاز در دولت سیزدهم ۳۰.۷ درصد بوده است.

مقامات دولت قبل عنوان می‌کردند ایران در زمینه فروش نفت با مشکلات جدی مواجه است و امکان افزایش فروش نفت وجود ندارد؛ اما با رویکرد دولت سیزدهم نه فقط همه معیانات گازی انباشته‌شده روی آب، به فروش رفت بلکه صادرات نفت نیز در دو سال گذشته جهشی چشمگیرا تجربه کرد.

همین افزایش سبب شد صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود از سلسله گزارش‌های چشم‌انداز اقتصادی جهان که سه ماه یک بار منتشر می‌شود از رشد ۵.۴ درصدی اقتصاد ایران در سال میلادی گذشته خبر دهد.

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۳ میلادی با افزایش قابل توجه نسبت به سال پیش از آن به ۵.۴ درصد رسیده است. این گزارش رشد ۳.۸ درصدی را برای اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۲ اعلام کرده بود.